

Mag. A. Kurvits.

Didaktilis-pedagoogilisi määruse tööõpetuse kohta.

Siidart, lrs - pedagoogilise märkusi tööpäevade kohta¹.
Mag. A. Kaurits.

Pedagoogika ajalugu ei lünnu ajajärke, mil õppe- ja kasvatamis- ja kasvatamis- ja muudatuspõhised oleksid olnud olulised loomad ja andmaalsemad kui tänapäeval. Varemalt algudel oli kultuuri loojaks ja kandjaks vaid vähe osa rahvast, millel on see ülesanne kõige raskem. Ning võeti kutsesuhetusega vajame seepärast enam kui kunagi enne ka üldharidust. Koolile ning kasvatajale seab see ülesandeks õpetada igakülgse algatusvõime, loetlikkuse, teoleguse ja vastutustunde eesistumise ja arendamise. Õppe- ja kasvatustöö peetakse õieti korraldatus siis, kui seepärast rakendatakse tegevuse kõiki õpetuse põhivõimeid, füüsilisi, vaimseid ja moraalseid. Nende ~~nõuete~~ seestumisel on tööpäevade üks tähtsamad vahendid, kui peetakse silmas järgmisi asjaolusid ja nõudmisi:

1. Algselt tööpäevade peab kujunema ülemineku-olukorras mängu juurde töö juurde, sõltuvalt ja arvestades lapse huvi ja armastuse ülekandmist mängul tööle. Lapse mängul püüdnud vähe siht. Mängu ülesanne on rahuldada lapse tegevustungi, mille vaimlikkuse eesmärgiks on lapse vaimu ja keha arendamine. Tööpäevade juures last loomupärase mängu juures sihtteadlikult töö juurde. Seepärast peabki tööpäevade tähtsuseks algajatel olema mäng. Vaimne arendamine ei saad.

länssi ega survel väljastpoolt. Lapse üleminek mängi
jumele sihtteadliku tegevuse juurde toimingu jä-
järgult ja lapse olemisel nõusolekul nõnda, et ei
halvataks lapse huvi läbi vastu ega alahinnataks tema
mängu ja lood.

Tööajetus tekitab lapsepõlves nõut rahuldavine
loovuspärasevalt ja kergemalt kui ühegi teise ajapool
juures, sest sinu teadmatuse eesmärgi tegevusse lapse
meele ja kehaliikumise, mida laps piinab spontaanselt
arendada. Maale arendamine aga on eeldatav ja aluseks määrduse
arendamisele. Lapsepõlve ei tohi lugu purgata isikliku, et ühise
sümboolse teadmis- tundma- ja kauge taluse jaoks. Ta talus
lootada põrgi oma liikumise ja muutuva tänapäeva hirmude
ning lahendada ülesandid eesmärgi enda jaoks. Tesid poolt
ei talu- aga last ka ühepoolse mehaanika pöörituse
tegemis, kus teada summutakse omandama tööriistid ning
asuri tulemise kätte jaoks. Selle kohta püüdnud loojel
arusaamist, vajadus ja võit-olla ka eeldust.

2. Tööajetus taotleb kindlate arvuste ja teadmis- andmiste
ajastamist. Tööajetus-kuududes astub ajastamine rahetalt kokkupu-
tuse loomisega ning materjalidega. Ta tutvub ntud sõnadega,
omaduste ja alustarkustega ning teemas äraab huvi materja-
li- teadmis- ja loomimisvõime vastu. Seega elustub, are-
dub ntug sinine ajastamine teadmis- ja majanduslikute
huvide ntug. Tehnik mõtte- arendamine, tööajetus
andmine ning arendamine on tööajetus reaalset tööajetus-
misi.

Ta pole märganud äärmiselt vähe õpilastele, kelle jünnes
on olnud selmapaarsust teinud kuldurast, vaid vajalikult
sõnaduseks ka intellektuaalselt suunatud õpilastele, arada-
des nendes praktilist tööpu, selmategemist, käe-oolust ja
püsivust reaalse tegevuse jaoks.

Oskusi ja teadmisi andes tasub algselt töötajale aga aruall
pedagoogiks, mitte katoelisi eesmärke. Ta tahab panna mil
aluse nra kogemustele, harjumustele ja arusaamisele tööle,
mis on vajalikud mingi kasuliku elus.

3. Töötajale võimaldab suuresel määral kui nra
äärmiselt arestada ja mõista õpetase jünnes, vaimu- ja
moraalselt arendusi ja kuldurast, mille teadmine äppe- ja kas-
vatusdoo & jünnes tuleb arestada. Töötajale- tunnis pole
mõeldud õpetase passiivsus, vaid seal valitakse alati aktiivne
ning lood tegevus. Seal käitub ja loivat õpetase rabe-
malt kui õpetel tundub ning väljenduvad mitmenelg-
semalt ta huvi, kuldurast, tahetunnetus ja võimud.
Töö ning tegevus töötajale on ühtlasi üks parimast
vahendist ^{teadmis- ja kogemuse} ning ^{teadmis- ja kogemuse} ühtlasi
damuse ja nende energia positiivsus suunamiseks.

4. Töötajale tuleb loomuliku järjekindlusega ees keha
ja vaimu ^{koordineeritud} kuldurast. Töö kavatsustele
ja suunab kujutlusvõimet. Tööle asumine nõuab algust
ja enesekindlust ning julgust raskest ületamiseks.
Töö loomine nõuab avarust-, argantseerimis- ja val-
lusvõimet, tähelepanu, ettevaatust, endavahetusest järje-
kindlust, püsivust, täpsust, punktsust ja määtsust.
Ühtlasi rakendab töö loomine tegevusse välist meelt
ja häätsust.

5. Tööjelas õpetab piiritlema ja mõistma tegemise viise konkreet-
selt ja lühema keht ning abistama nende viiside saavutamist.
Esime valmistamisel on õpetane tegemas asetatud kindlale
piiridele sisse ja ajalt ning tööviisidega antud ajavali-
mikus loomulikkusega õpetane arengusprotsess. Õpetane
peab alati alati teadma, mis töö viisid kui ka töövi-
iseid, mille abil ta sihi saavutab. Tähtsust esemega
saavutatud tööviisid on tööjelas jumes tähtsuse ja
realne.

Tööjelas näeb õpetane konkreetset, mis on teinud
õpeti või valesti, hästi või halvasti, mis teinud või maitse-
tult. Siin ta saab ta teha kogemuste vahel, mis
on põhjustanud viga või põhjus ning püüdnud valmistada
esime jumes. Ja paratamatult keht, et ka
aastase ning enesearustamise vajadus ja õpetane vastata-
dume.

6. Tööjelas arastab ja kasvatab õpetane arusaamist
ning lugupidamist kaastöömestele töö alustamise,
määrustamine ja vajaduse vastu. Õpetane saab selgus,
et kõige kodumaine piiridest sisetähtsusele signaali is-
taks ning ühtsuskondluseks hüvanguks, seega tööje-
lus kindlustab õpetane tööalast ja tööarvestust üldise
huvide, kasvatab demas aktiivset ning reaktiivset sehta-
mist töisse ja õpetab õpetant teada töija loodud väärtus-
hindama ning hindama.

Elloodud kaalutlusel on tööjelas koolis üks ^{huvide} realistlik-
mait, elulähedamud ja õpetale arusaadavamud arast.
Tööjelas on sotsiaalses sisetähtsuse ja produktiivsele
lõuale tööle. Sisetähtsuse töös aga omendab hea kodumaine

arusaamisi, loetsustamisi, kogemisi ja harjutisi,
mis moodustavad raudraa tema elu- ja maailmavaate
kujunemisel.

11488

Alul sündiga see pool mängides, vättes hülgem, iraka
töösema kujin, kusjuures lops saaks ise mitugi lüme,
katselada, mändagi hnutawat lümlada, otial jaul
mitagi valmistoide, millega saab rümmu valmistoide
ka kaskile või munda on endale nii hädasti toovad.

Iga sellone saavutis annab lõpetle peale väikesemise
ja töösuse ka suure annuse hüürvõnna, rahuldust,
enesevõltsust ja julgust asuda mitte veel suuremate
mütsamete kallale. Ja võidus endalehtud asja hõma-
tasse ja hoitakse, seatakse ju, kui palju vaeva on
mändum selle valmistamine. (Kui ajitakse kõrgi
mänguajaj hõdama!).

Varemud peavad hõdama selle eest, et nad ei kerra-
lase oma lastest tööpõlgyjaid ja sellest müüda tü-
hiisligi, aga ka mitte hüürvõnna. Muid lümed seda
seemustust ja varandust hõdama, alles arastood,
et perekonnaliikumisel, siis siis ka lastel ei soht liht-
salt tööt teha, sest selleks on lümed.

Töid hõdavad oma lastest kasvataja hõutlasi,
kille kolla arvatakse, et need pole oma tulevaste ilus
mütsimii vaja teha sellest lihtsast tööst teha, milles
võiduga siis palju asjata vaevata. Selloneid mütsaval-
dusid näitavad, kui vähe ootatakse hõmaka töo
võitlust ja selle kasvatuksena mütsi mütsile.
Ei saa ju teha ühtu tööt ilia, et oel jümsat kaadega-
vad olleks ka mütsi mütsus ja lats. Igaüks ju
suhutab hüürvõnna ja annab hõdama kõrgi jümpel kall
ka teisel hõvalatel.